

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Національного університету

кораблебудування імені адмірала Макарова

Евген ТРУШЛЯКОВ

04 2025 р.

ПОЛІТИКА ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА

«УХВАЛЕНО»

Вченою радою Національного університету

кораблебудування імені адмірала Макарова

протокол № 4 від «25» 04. 2025 р.

ВСТУП

Політика запобігання та протидії корупції Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (далі – Політика) демонструє і висловлює свою принципову позицію та нульову терпимість до корупції як явища, що є незаконним та таким, що порушує моральні і етичні принципи здійснення підприємницької діяльності, наносить матеріальну та репутаційну шкоду. Ця Політика є основою для формування внутрішніх регламентних документів Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (далі – Університет), а також запорукою того, що розвиток Університету буде здійснюватися відповідно до міжнародних принципів ведення бізнесу та стандартів. У своїй діяльності Університет прагне відповідати високим стандартам етичного способу ведення учбового процесу. Однією з головних стратегічних цілей Університету є забезпечення високого рівня корпоративної культури, яка дозволить встановити довірчі й відкриті відносини між керівництвом, працівниками, діловими партнерами і суспільством. Ділові партнери Університету повинні бути зобов'язані дотримуватись цієї Політики відповідно до укладених договорів з Університетом.

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Політика є внутрішнім актом, який визначає наміри й спрямованість формування антикорупційної політики Університету, ухвалена Вченою радою Університету та затверджена ректором Університету на виконання вимог пункту 5.1.1 ДСТУ ISO 37001:2018 (ISO 37001:2016, IDT) «Системи управління щодо протидії корупції».

1.2. Університет проголошує нульову терпимість та абсолютну неприпустимість будь-яких форм хабарництва (корупції). Університет не вдається до корупції з метою отримання будь-яких переваг у своїй діяльності, не проводить незаконних виплат за сприяння або спрощення формальностей у зв'язку з господарською діяльністю, зокрема для забезпечення більш швидкого вирішення питань, пов'язаних з діяльністю Університету, та здійснює свою діяльність з дотриманням вимог законодавства у сфері запобігання та протидії корупції.

1.3. Університет для реалізації Політики: дотримується законодавства України у сфері запобігання та протидії корупції, у сфері запобігання відмиванню коштів, міжнародних актів з питань протидії корупції, дія якого поширюється на господарську діяльність Університету; співпрацюватиме виключно з організаціями та діловими партнерами, які дотримуються вимог антикорупційного законодавства та законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом; розробляє та запроваджує антикорупційну програму, положення і процедури

згідно з нормами антикорупційного законодавства та міжнародних практик, спрямованих на посилення внутрішнього контролю за їх дотриманням.

1.4. Університет не здійснює діяльність, що пов'язана з корупцією, легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та розповсюдженням зброї масового знищення, та не встановлює ділових відносин, якщо діяльність чи операції ділового партнера прямо або опосередковано пов'язані або можуть бути пов'язані з такою протиправною діяльністю.

1.5. Університет не укладає будь-які угоди та правочини, щодо яких є сумніви стосовно походження та призначення грошових коштів, які підлягають отриманню або сплаті.

1.6. Детальні положення, які доповнюють, пояснюють та уточнюють положення цієї Політики, розробляються, періодично переглядаються керівництвом Університету та включають, в тому числі, але не виключно, такі внутрішні положення та процедури: Антикорупційну програму Університету, затверджену наказом ректора; Інші заходи, спрямовані на підтримку успішної імплементації Політики щодо забезпечення прозорості, недискримінації, обробки даних, перевірки процедур закупівлі, ділових партнерів, внутрішніх офіційних документів, перевірки кандидатів на посади, отримання подарунків, недопущення конфлікту інтересів, співпраці з викривачами, незалежного виконання обов'язків уповноваженого з антикорупційної діяльності (далі разом – Процедури комплаєнсу).

1.7. Терміни у Політиці вживаються у значеннях, наведених в Законі України «Про запобігання корупції», ДСТУ ISO 37001:2018 (ISO 37001:2016, IDT) «Системи управління щодо протидії корупції. Вимоги та настанови щодо застосування», Процедурах комплаєнсу.

II. МЕТА ТА СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ ПОЛІТИКИ

2.1. Політика поширюється на посадових осіб, визначених Статутом Університету і працівників Університету, а також осіб, які діють від імені та в інтересах Університету (далі – Працівник).

2.2. Метою Політики та Процедур комплаєнсу є дозволити Університету: створити ефективну систему управління корупційними ризиками та протидії корупції; запровадити систему добровільного розкриття суб'єктами декларування конфлікту інтересів переліку приватних інтересів; довести до відома Працівників, ділових партнерів та зацікавлених осіб ключові принципи та обов'язки дотримання Політики; підтримувати культуру нульової терпимості до корупції; сприяти уникненню та вирішенню будь-яких порушень; досягти цілей, зазначених у Статуті.

2.3. Кожен Працівник зобов'язаний дотримуватись вимог Політики, Процедур комплаєнсу, антикорупційного законодавства України, Конвенції ОЕСР щодо боротьби з хабарництвом, а також застосовувати рекомендації Керівництва ОЕСР з кращих практик внутрішнього контролю, етики та дотримання законодавчих вимог, оскільки їх порушення може призвести до: цивільної, адміністративної, кримінальної, фінансової відповідальності; завдання шкоди репутації Працівника та в цілому Університету; відмови в укладенні та/або розірванні договорів, ділових стосунків.

2.4. Реалізація Політики є пріоритетним першочерговим завданням для всіх Працівників, які зокрема, спроможні без перешкод повідомити керівництву Університету про свої щирі занепокоєння з приводу незаконних або неетичних дій, і через що дію їх права не повинні опинитися під загрозою. Працівникам рекомендовано повідомити компетентним органам свою добросовісну (*bona fide*) претензію, коли відсутні своєчасні виправні дії, або є обґрунтований ризик негативних дій Університету у відповідь на повідомлення про підозру порушення закону.

ІІІ. КЛЮЧОВІ РОЛІ ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЩОДО ДОТРИМАННЯ ПОЛІТИКИ

3.1. Посадові особи Університету проголошують, що діють як взірець для інших Працівників через своє власне ставлення та поведінку, з метою забезпечення належного рівня уваги до запобігання та протидії корупції й демонстрації важливості антикорупційної діяльності для Працівників, споживачів та ділових партнерів (демонстрація лідерства, «тону зверху»).

3.2. Ректор Університету та проректори (або особи, які виконують їх обов'язки), демонструють лідерство й наміри стосовно запровадження системи управління щодо протидії корупції шляхом забезпечення:

- 1) розроблення, запровадження, підтримання та аналізу системи управління щодо протидії корупції;
- 2) інтеграції вимог системи управління щодо протидії корупції в бізнес-процеси Університету;
- 3) ресурсами для ефективного функціонування і вдосконалення системи управління щодо протидії корупції;
- 4) внутрішнього та зовнішнього обміну інформацією стосовно політики щодо протидії корупції;
- 5) підтримки, заохочення персоналу та захисту викривачів для сприяння ефективності системи управління щодо протидії корупції.

3.3. Ректором Університету призначається особа, відповідальна за реалізацію Антикорупційної програми Університету, правовий статус такої особи визначається Законом України «Про запобігання корупції», а повноваження Антикорупційною програмою та Положенням про уповноваженого з антикорупційної діяльності (далі - Уповноважений),

затвердженими ректором Університету, розробленими з урахуванням положень чинного законодавства України та Процедур комплаєнсу.

3.4. Керівники всіх рівнів у підлеглих й підзвітних структурних підрозділах Університету підтримують «тон зверху». За формування нетерпимого ставлення до корупції у структурних підрозділах несуть відповідальність, як прямі, так і безпосередні керівники.

3.5. Працівники повинні дотримуватися положень цієї Політики, в своїй трудовій діяльності, в тому числі при взаємодії з діловими партнерами, державними службовцями, представниками політичних партій та іншими третіми особами. Кожен несе відповідальність за поведінку з дотримання етики та виконання вимог антикорупційного законодавства України, Антикорупційної програми Університету.

IV. ОСНОВНІ ПРОЦЕДУРИ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

4.1. Періодична внутрішня й зовнішня оцінка корупційних ризиків у діяльності Університету та планування й контроль системи управління щодо протидії корупції.

4.2. Інструктаж щодо змісту Закону України «Про запобігання корупції», Антикорупційної програми й перевірка суб'єкта декларування при працевлаштуванні, переведенні та звільненні, в тому числі шляхом обов'язкового власноручного заповнення ними відповідних форм попереджень/повідомлень.

4.3. Регулярне навчання Працівників, згідно порядку визначеному у розділі 12 Антикорупційної програми.

4.4. Колегіальне визначення критеріїв обрання та антикорупційна перевірка потенційних й наявних ділових партнерів, поряд із їх застереженням/зобов'язанням щодо протидії корупції, під час проведення процедур закупівель і укладенні господарських договорів.

4.5. Забезпечення політичної нейтральності компанії і співробітників, включаючи заборону фінансування та будь-яких форм підтримки політичних партій.

4.6. Внутрішні канали повідомлення про порушення Закону України «Про запобігання корупції», Антикорупційної програми, ознаки вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, а також розгляд і конфіденційність таких повідомлень та захист викривачів.

4.7. Антикорупційна перевірка та візування проєктів внутрішніх офіційних організаційно-розпорядчих документів (у тому числі з кадрових питань).

4.8. Норми професійної етики та обов'язки і заборони для Працівників.

4.9. Запобігання і врегулювання конфлікту інтересів та здійснення заходів добровільного розкриття суб'єктами декларування приватних інтересів, забезпечення дотримання вимог фінансового контролю й обмеження щодо подарунків.

4.10. Антикорупційні внутрішні службові розслідування, планові та позапланові перевірки діяльності Працівників щодо виконання Антикорупційної програми.

4.11. Оцінювання дієвості (самооцінка) та постійне поліпшування системи управління щодо протидії корупції.

V. ОБМЕЖЕННЯ ЩОДО ПОДАРУНКІВ ВІД ІМЕНІ УНІВЕРСИТЕТУ

5.1 Ділові подарунки та ділова гостинність

1) Університет допускає розумний і доцільний обмін діловими подарунками і ділову гостинність з партнерами і державними службовцями. Діловий подарунок - послуги, товари або інше майно, переваги, пільги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального або негрошового характеру, що надаються/одержуються безоплатно чи за ціною нижче за мінімальну ринкову з метою встановлення або налагодження ділових відносин або з іншою діловою метою в рамках ведення бізнесу. Ділова гостинність (далі - гостинність) – це ділові фуршети, обіди або вечері, інші заходи (наприклад, конференції, спортивні та культурні заходи), витрати на дорогу, проживання, інші види витрат, які одержувач отримує на безоплатній основі з метою встановлення або налагодження ділових відносин або з іншою діловою метою в рамках ведення бізнесу.

2) Університет забороняє дарування та прийняття ділових подарунків, а також не надає і не приймає ділову гостинність, метою яких є вплив на об'єктивність будь-якого рішення або в обмін на укладення договорів, надання послуг або отримання конфіденційної інформації.

3) Працівники Університету мають право дарувати/отримувати ділові подарунки та отримувати/надавати ділову гостинність, які відповідають таким умовам: ділові подарунки не суперечать законодавству України та законодавству, чинному в країні їх дарування/отримання; гостинність не суперечить законодавству України та законодавству, чинному в країні її отримання/надання; відповідають вимогам Антикорупційної програми Університету; їх метою не є прихована винагорода за послугу, дію (бездіяльність), заступництво, надання прав, прийняття певного рішення про угоду/угоди, вирішення будь-якого ділового питання чи спробу вплинути на одержувача з іншою незаконною метою; прямо пов'язані з діяльністю

Університету (наприклад, з презентацією або завершенням бізнес-проектів, успішним виконанням контрактів, загально-прийнятими святами); відповідають прийнятій діловій практиці і не виходять за рамки норм ділового спілкування (наприклад, подарунки у вигляді сувенірної продукції, частування їжею і напоями, запрошення на бізнес заходи); їх вартість не перевищує один прожитковий мінімум для працездатних осіб, встановлений на день прийняття подарунка, одноразово, а сукупна вартість таких подарунків, отриманих від однієї особи (групи осіб) протягом року, не перевищує двох прожиткових мінімумів, встановлених для працездатної особи на 1 січня того року, в якому прийнято подарунки, розумно обґрунтована значущістю події або цілями і масштабами проведеного заходу; не створює репутаційного ризику для Університету, його працівників і ділових партнерів при розкритті інформації про конкретний захід, подарунок.

4) Не допускаються подарунки від імені Університету, його працівників третім особам у вигляді грошових коштів незалежно від форми (готівкової/безготівкової) і виду валюти.

5) Забороняється здійснювати будь-які платежі через посередників і проводити оплату третій стороні, коли достовірно відомо, що цей платіж повністю або частково буде у будь-який спосіб (прямо або опосередковано) переданий державному службовцю. Ділові відносини з посередниками повинні бути оформлені офіційно. Винагорода посередників завжди має бути належною і виправданою, будь-які відшкодування та інші платежі посередникам повинні бути адекватними, обґрунтованими в розрізі послуг/робіт, які надаються і повинні бути належним чином відображені в облікових записах і фінансових звітах Університету. Університет в обов'язковому порядку здійснює перевірку потенційних посередників в рамках діючих процедур з перевірки потенційних ділових партнерів.

6) Посадовим особам державних органів не повинні пропонуватися будь-які подарунки і грошові винагороди, за винятком рекламної продукції невеликої вартості, наприклад, недорогі ручки, кружки, футболки, календарі тощо, на яких вказано назву та/або логотип Університету, за умови, що це не заборонено законодавством і здійснюється не з метою корупції.

7) При отриманні Університетом та його працівниками послуг будь-якої третьої сторони і їх оплати слід застосовувати такі принципи: платежі третій стороні повинні бути обґрунтованими і раціонально відображати цінність наданих послуг; третя сторона повинна мати підтверджений досвід роботи у відповідній галузі економічної діяльності; третя сторона не повинна бути запропонована посадовими особами державних органів; надані послуги повинні бути легітимними, а їх характер, також як і їх вартість, повинні бути врегульовані у відповідному договорі.

5.2. Заборона винагороди за спрощення формальностей

1) Університет забороняє виплату державним службовцям і пов'язаним з ними особам винагород за спрощення будь-яких формальностей («стимулюючі платежі», «плати за прискорення процедур»), з метою прискорення будь-яких формальних процедур, пов'язаних з отриманням дозвільних документів, або прийняття відповідних рішень на користь Університету або отримання інших переваг для Університету.

2) Під винагородою за спрощення формальностей Університет розуміє виплату невеликих грошових сум або дарування подарунків з метою забезпечення або прискорення виконання рутинних державних процедур, виконання яких належить до їх прямих обов'язків і не залежить від вольового рішення такого службовця (наприклад, обов'язки з прийому заявки, оформлення ліцензій, дозвільних документів, віз для перетину кордону, дозволів на працевлаштування, організації та узгодження формальностей тощо).

3) Не є винагородою за спрощення формальностей офіційний платіж за прискорений розгляд, сплачений на рахунок державного органу, установи, державного/місцевого бюджету, розмір якого офіційно встановлений і може бути оплачений будь-яким заявником. Факт оплати такого офіційного платежу повинен підтверджуватися офіційною квитанцією/платіжним дорученням.

4) Заборона корупції діє без територіальних обмежень державних службовців, ділових партнерів будь-якої країни, незважаючи на національні традиції, місцеву практику або умови конкуренції.

VI. ЗАГАЛЬНІ ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЩОДО ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

Результатами впровадження антикорупційних процедур будуть:

6.1 Усунення (мінімізація) корупційних ризиків в процесі діяльності апарату управління та відокремлених структурних підрозділів Університету і, як наслідок, мінімізована ймовірність вчинення посадовими особами корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень.

6.2 Перегляд нормативних документів, які регулюють діяльність Університету, на предмет виявлення положень, що сприяють або можуть сприяти вчиненню корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень.

6.3. Зменшення можливості для корупційних проявів під час організаційно-управлінських, фінансово-господарських, кадрових процедур тощо.

6.4. Створення умов, коли дискреційні повноваження посадових осіб використовуються винятково на користь інтересів Держави й Університету.

6.5. Впровадження механізму попередження, виявлення та врегулювання конфлікту інтересів, а також отримання посадовими особами належного рівня знань з питань врегулювання конфлікту інтересів.

6.6. Впровадження та ефективне використання механізму повідомлень про корупційні прояви.

Уповноважений з антикорупційної діяльності С.П. Михайлов